

NORDMØRE TINGRETT

DOM

Avsagt: 15.10.2020 i Nordmøre tingrett, Kristiansund N

Saksnr.: 20-105499TVI-NOMO

Dommer: Dommerfullmektig med Maria Magdalena Lisiecka
spes. bem.

Saken gjelder: Pengekrav

---

mot

Neas AS

Advokat Børre Sigurd Bratsberg
v/advokat Ine Siem Grindstad

DOM

Saken gjelder:

Det foreligger tvist om en faktura utstedt fra NEAS AS til _____ med krav om betaling av 2519,59 kroner med forfall 20 januar 2020. Det er kun deler av fakturaen det foreligger tvist om, og den gjelder posten vedrørende «kostnad for manuell avlesning», som angår 1975 kroner.

For retten har det vært tatt opp spørsmål rundt hvilke krav det stilles til innhold vedrørende den informasjon nettselskapene er pliktige å gi forbrukeren på forespørsel etter forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffen § 13-5 annet ledd vedrørende kostnader forbundet med manuell avlesning. Heretter betegnes forskriften som «forskrift om kontroll av nettvirksomhet». Samt at det foreligger tvist om adgang til å ilegge strømbrukeren gebyr for manuell avlesning uten at et nettselskap har gjennomført en fysisk avlesning hos forbrukeren etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6.

Saksøker er selvprosederende, og innledet kort ved at saken gjelder en faktura og/eller flere fakturaer som er inndrevet av et inkassoselskap på vegne av NEAS AS ikke er tilstrekkelige spesifisert vedrørende hva de ulike postene i fakturaen gjelder.

Saksøkerens påstandsgrunnlag:

Saksøker har etterspurt begrunnelse for fakturakravet, uten å få tilstrekkelige opplysninger om hvordan kravet er beregnet.

NEAS AS har ikke vært på fysisk manuell avlesning hos saksøker som de krever gebyr for.

Saksøkerens påstand:

1. Dommen fra forliksrådet blir omgjort.
2. NEAS AS/Kreditor dømmes til å betale omkostninger.
3. At vedkommende som er ansvarlig for kravet holdes ansvarlig.

Saksøktens påstandsgrunnlag:

_____ har ikke installert AMS-måler med aktivt kommunikasjonsenhet. Nettselskaper har i slike tilfeller adgang til å fakturere kundene for manuell avlesning etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6 idet dette utgjør en «særskilt tjeneste» i lovens forstand.

Saksøktes påstand:

1.   betaler til NEAS AS 1975 kroner med tillegg av lovens
                              forsinkelsesrente fra forfall 20 januar 2020 til betaling skjer.
2.   tilkjennes sakskostnader for forlikrådet med totalt 2519 kroner.
3. NEAS AS tilkjennes sakens omkostninger for tingretten.

Retten vurdering:

                              er selvprosjederende og retten forstår hans påstander slik fremkommet i rettsmøte for sluttbehandling, samt at han endret påstand vedrørende sakskostnader:

1. Fastsettelsesdom på at NEAS AS ikke har overholdt sin opplysningsplikt etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-5 på forespørsel av bruker vedrørende informasjon om beregningsgrunnlaget for egne tariffen innen rimelig tid.
2.   frikjennes for NEAS AS' krav om betaling for manuell avlesning, 1975 kroner og forsinkelsesrenter.
3. Hver av partene dekker egne sakskostnader.

Under rettsmøte for sluttbehandling har det vært tvist mellom partene vedrørende nettselskapets adgang til å ilegge gebyr for manuell avlesning uten at nettselskapet vært hos   for å selv avlese hans målepunkt. Det har også vært tvist om   har blitt tildelt den informasjonen han har krav på vedrørende beregningsgrunnlaget for gebyret om manuell avlesning. Det er på det rene at NEAS AS ikke gjennomførte en fysisk kontroll av   målepunkt i 2019, det samme året fakturaen knytter seg til.

Spørsmålet om NEAS AS har adgang til å ilegge   gebyr for manuell avlesning selv om fysisk kontroll og avlesning hos   ikke har vært gjennomført vurderes først.

Retten til å ilegge gebyr for manuell avlesninger fremgår av forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6. Det følger av rettskildene at manuell avlesning er en «særskilt tjeneste» i forskriftenes forstand idet nettselskapene har rett til å kontrollere målepunktene inntil en gang i året for å sikre at avregningen blir korrekt etter avregningsforskriften § 3-3. Det følger videre av forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6 at tariffen for særskilte tjenester ikke skal omfatte mer enn kostanden forbundet med tjenesten. Norges vassdrags- og energidirektorat (heretter «NVE») uttaler videre at følgende variable kostnader kan danne grunnlaget for et avlesningsgebyr: registrering og validering av målerstand, utsending av påminnelse om avlesning, retting av ukorrekt avlevert målerstand samt gjennomføring av kontrollavlesning. NVE angir samtidig at faste kostnader knyttet til

IT-drift og vedlikehold av løsninger for profilmålere ikke kan dekkes gjennom avlesningsgebyret. Slike kostnader inngår som en del av nettselskapets ordinære måle- og avregningsansvar, og skal dermed dekkes gjennom nettleien.

Det fremkommer av Olje- og Energidepartementets vedtak, datert 30. juni 2020 vedrørende adgang for kontrollavlesning og fastsettelse av tariff for å dekke kostnader knyttet til manuell måleravlesning i siste avsnitt på vedtakets side fem «Departementet er enig med klager i at tariffen for manuell avlesning kun kan basere seg på dokumenterbare kostnader.», samt «Videre er departementet enig med klager om at nettselskapet ikke kan inkludere kostnader knyttet til slik kontrollavlesning dersom nettselskapet ikke gjennomfører dette.»

På bakgrunn av ovennevnte rettskildegjennomgang mener retten at NEAS AS har anledning til å ilegge gebyr for manuell avlesning så langt gebyret gjenspeiler dokumenterbare kostnader.

har blitt ilagt et gebyr pålydende 1975 kroner for manuell avlesning. Vitne i saken var Tarjei Kulø, avdelingsleder for nettdrift hos NEAS AS. Han opplyste om tre kostnadsdeler som utgjør gebyret for manuell avlesning hos NEAS AS. Den første delen av gebyret er registrering og validering av opplysninger, samt justering og korrigerende dataene som er oppgitt på måleenheten. Det er en ingeniør som utfører arbeidet til selvkost som utgjør 890 kroner timen. NEAS AS beregner at dette arbeidet tar omtrent 35 minutter. Deretter kommer kostnaden for fysisk tilstedeværelse hos kunden, som NEAS AS setter av en time til. I denne delen av beløpet er det innkalkulert forsinkelse samt manglende oppmøte hos omtrent 10 % av strømkundene. Den siste delen er en volumavhengig kostnad fordelt etter antall kunder som har behov for manuell avlesning.

Idet det kun foreligger rettsgrunnlag for å ilegge gebyr for dokumenterbare kostnader, sammenholdt med uttalelsen fra Olje- og Energidepartementet vedrørende manglende adgang for gebyrlegging for fysisk kontroll som ikke har utført er det klart for retten at NEAS AS ikke har adgang til å gebyrlegge for den delen av gebyret på 1975 kroner som skal dekke kostnadene for fysisk tilstedeværelse hos . Det foreligger adgang til å gebyrlegge for kontroll og validering av de måleropplysningene han har sendt. Retten anser at 1000 kroner skal være tilstrekkelig for å dekke de merkostnader NEAS AS har hatt ved å validere de målopplysningene har meddelt NEAS AS.

Det del-konkluderes med at det foreligger adgang til å ilegge tariff etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6 for faktiske kostnader NEAS AS har hatt i forbindelse med å kontrollere og validere måleropplysningene har sendt selskapet. Etter bevisførselen anser retten at et beløp på 1000 kroner er tilstrekkelig til å dekke NEAS AS' faktiske kostnader. Dette synes å være i samsvar med opplysningene NEAS AS har gitt for retten.

Retten går over til å vurdere om NEAS AS har overholdt sin informasjonsplikt etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-5 annet ledd.

Det følger av forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-5 annet ledd at nettselskapene har en plikt på forespørsel av brukeren om å opplyse om hva som utgjør beregningsgrunnlaget vedrørende gebyret for manuell avlesning innen rimelig tid. NVE går nærmere inn på hva denne plikten innebærer, og opplyser følgende om informasjonsplikten på sine hjemmesider:

- *Hvilke aktiviteter nettselskapet gjennomfører i forbindelse med manuell avlesning for kunder som ikke har AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet.*
- *Kostnadene forbundet med de ulike aktivitetene. Nettselskapet skal også redegjøre for hvordan nettselskapet har beregnet kostnadene de ulike aktivitetene medfører.*

Nettselskapet skal fakturere samme beløp for alle kunder innenfor samme nettområde, uavhengig av hvilken geografisk plassering den enkelte kunde har. Derfor kan du ikke kreve at nettselskapet legger fram kostnadsberegning for kontrollen i akkurat din bolig.

I ovennevnte vedtak fra Olje- og Energidepartementet utdyper departementet hvilken informasjon som er omfattet av nettselskapenes informasjonsplikt. Dette fremkommer på side fire, nest siste avsnitt:

«Nettselskapet skal informere om hvordan tariffen er beregnet, og hvilke kostnadselementer som er inkludert i beregningen.»

Av bevisførselen for retten fremkom det at saksøker har ved flere anledninger etterspurt NEAS AS om informasjon vedrørende beregningsgrunnlaget for gebyret for manuell avlesning. Vitne Kulø, opplyste om at saksøker fikk noe informasjon om hvordan gebyret er beregnet. Imidlertid ikke på en slik detaljert måte som først fremstilt i retten. For retten ble kostnadsfordelingen inndelt i tre bolker og gjengitt på en strukturert måte, slik angitt ovenfor. Videre finner retten det sannsynlig på bakgrunn av bevisførselen i tingretten at NEAS AS har tidligere begrunnet ovenfor at deler av gebyret, 200 kroner var for IT-kostnader. Etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6 foreligger det ikke anledning til å ilegge særskilte gebyr for IT-drift, idet denne skal dekkes av den alminnelige nettleien. Dette underbygger at NEAS AS ikke i tilstrekkelig grad har synliggjort hvordan de har beregnet kostnadene forbundet med manuell avlesning ovenfor , og derav også gebyret for det.

Retten anser det slik at [redacted] ikke fikk tilstrekkelig informasjon om hvilke aktiviteter samt kostnadene forbundet med de ulike aktivitetene NEAS AS hadde i forbindelse med ileggelsen av gebyret for manuell avlesning da han etterspurte slik informasjon. Retten anser det også som overveiende sannsynlig at han heller ikke fikk tilstrekkelig informasjon om hvordan NEAS AS beregnet kostnadene de ulike aktivitetene medførte.

Det konkluderes dermed med at NEAS AS ikke har overholdt sin informasjonsplikt etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-5 annet ledd slik informasjonsplikten med dens innhold er angitt av nærmere av forvaltningen ved Olje- og Energidepartementet og NVE.

Til slutt behandles NEAS AS' nedlagte påstand om at [redacted] skal tilkjennes sakskostnader for forliksrådet, som utgjør 2519 kroner. Idet [redacted] har fått medhold av betydning i denne saken anser retten det som riktig å tilkjenne ham sakskostnadene for forliksrådet.

Sakskostnader:

[redacted] har fått medhold av betydning i denne saken uten å vinne saken jf. tvisteloven § 20-3 jf. § 20-2. [redacted] har valgt å ikke innlevere sakskostnadsoppgave for retten. Hver av partene dekker dermed egne sakskostnader.

DOMSSLUTNING

1.   dømmes til å betale NEAS AS 1000 – ettusen – kroner med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra forfall 20 januar 2020 til betaling skjer.
2. NEAS AS har ikke overholdt sin informasjonsplikt i samsvar med forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffen § 13-5 annet ledd ovenfor .
3.   tilkjennes sakskostnader for forliksrådet, 2519 – totusenfemhundreogfemten – kroner.
4. Partene bærer egne sakskostnader for tingretten.

Retten hevet

Maria Magdalena Lisiecka

Dokumentet er digitalt signert

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling.

Hvis de blir tatt til behandling, er det som regel hvis spørsmålet har betydning utover den aktuelle saken, hvis andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller hvis saken reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.